

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 11 — kr.
Félévre 5 " 50 "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRÍ CZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s 4 sbb-ször
fractonok alk sorozat jutányos áron vésztnek fel. Belyeg-díjain
don külön bejegyzésért 30 kr.

Közvilágításunk.

Debreczen, július 22.

I.

A jog- és pénzügyi bizottság immár letárgyalta a közvilágítás ügyét 38 esztendőre rendezni hivatott s az augsburgi légszesz ipartársulattal kötendő légszesz-világítási szerződés tervezetét s az egy hét múlva már a városi közgyűlés elé kerül. Tekintve a kérdésnek rendkívüli fontosságát, addig is, míg az illetékes tényezők a maguk véleményét megalkotják, legyen szabad, mivel én egyszersmind kötelességemnek is ismerem, némileg egyéni nézetemet a bizottság megállapodásaival szemben kifejeznem.

Mielőtt azonban ezt tenném, meg kell ismételnem a régi nótát a városi hatóságok elzárkózottságáról, ami ilyen fontos kérdésnél szinte bünszámba mehet. Arról, hogy az előkészítő tanácsülések folyton zárt ajtók mögött tartottak, nem is beszélek, hiszen ezt a titkolózást immár teljesen megszoktuk és beletörődünk, pedig biztosíthatjuk a város t. urait — mint az alábbi megjegyzésekből ki fog tűnni — hogy nem ártana az ilyen kérdések előkészítésének a nagyobb nyilvánosság; — az azonban egyenesen a legerősebb megrovást érdemlő dolog, hogy a jog- és pénzügyi bizottság elé terjesztett javaslatot nem bocsátották a teljes nyilvánosságnak és

a sajtónak legalább két héttel a tárgyalás megkezdése előtt rendelkezésére. Elvárjuk, hogy az utolsó dolog lett legyen.

Igaz, hogy a tervezetben jó hátra van téve, de én a 30. §-on kezdem, mely a légszesz szerződés tartamát 1935-ig szabja meg. Ez egyenesen abszurdum a mai időben, egy társulatnak még 3 évig fennálló szerződését újabb 35 évre meghosszabbítani. Ezt én semmiféle méltányossági tekintet folytán nem tartom elfogadhatónak. A méltányosságnak teljesen elég van téve azáltal, hogy már ma 3 évvel a lejárat előtt meghosszabbítjuk a szerződést s a 24. §-sal, melyet teljes szövegében elfogadok, azonban szerintem teljesen elég volna a szerződést megkötni 1915-ig. Utóvégre olyan világban élünk, mikor egy év alatt is többet haladunk s változik életmódunk, mint 30 évvel ezelőtt 10 év alatt, ez az utódainknak valóságos rabigába döntése lenne. Ebből következik, hogy én a város megváltási jogát is igen messzinek tartom 1920-ra kitolni; hiszen ez talán még a ma fennálló szerződésben is benne van, miért nyujtsuk ezt meg teljes 20 évvel?!

Mint némiképen szakember, nem birom belátni, miként akarja a mérnöki hivatal a 6 §-ban meghatározott felévi középértéket alkalmazni, hiszen tudva levő dolog, hogy a légszesz kiszivárgása kapcsolatban áll a vasnak a hőmérsék-

let okozta térfogat változásával. Itt feltétlenül negyedévi középérték szükséges . . .

A lámpák számának 1108-ban megszabását hallatlan csekélynek tartom 10 év alatt. Ismét a fenti évrre hivatkozom s városunk jövő fejlődésére hivatkozva legalább 2000 lámpa felállításának kötelezettségét tartanám szükségesnek. Az égési óráknak évenként és lángonként 1830-ban megszabását Debreczenben, ismervé városunk meteorologiai viszonyait kissé magasnak tartom.

Ami a szerződés hátralevő pontjait illeti, azokra holnap mondom el szintén nem kis fontosságú részletekre tartozó megjegyzéseimet, egyben pedig ezennel felkérek mindenkit, a ki az ügy iránt érdeklődik, hogy a kérdés tisztázása céljából nézeteit elmondani szintén meggyeskedjék s azok számára a Debreczen hasábjait mindenkor teljes készséggel megnyitom.

Kohányi Gyula.

KÜLFÖLD

A keleti kérdés. A béketárgyalások komédiájának utolsó felvonása nem végződik oly hamar, mint azt a hatalmak hitték. A tegnapi délutánra kitűzött ülést elhalasztotta k. Török verziók szerint a posta most Krétát öhajja cserébe Thesszáliáért, vagy pedig azt kívánja, hogy a régi kréta viszonyok állítsanak helyre.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A kis főhadnagy

— A „Debreczen” eredeti tarczája. —
Írta: **Ifj. Móricz Pál.**

Nyar volt. Lent délen a Duna mellett az a rekkentő délszaki nyár, mi lelankasztja a barka kiszikkadt vitorláját, elnémitja a dalt, de az izzó homokra kicsalja sütkérezni a viperát, a hüllőket, a gyíkokat, mik mint színes kövek, úgy görögnek.
És a déli vér is ilyenkor felpezsdül. Napközben a kábult lustaság, de a hűvös esttel a vágyak az ölelés, a csók, a kalandok, a mulatság után, mikor még a széles Dunáról is korusban hangzik a szerb csajkások dala:

Tiszi moja, moja . . .
Jó szánt voj! . . .

Milutin főhadnagy is éjfél tájig jegyesésénél, a szép német leánynál, töltötte az estét a verendán, melynek oszlopjainál rózsá rózsára hajlott, mikor a lefutó csillagnak utána tekintettek.

— Vajjon kié volt? sóhajtottá ábrándosan a leány.

— Talán az enyém? tréfálkozott a kis

főhadnagy, mert olyan csinos volt, mint jogász siheder és magához szorította kedvesét.

— Nem jó úgy tréfálni, mondta a leány, miközben fejét már odahajította a főhadnagy domború mellére, a ki gyönyörében szinte reszketett, mikor gondolta, hogy neuskára már végleg — örökre, övé lesz ennek a szépséges leánynak a piros ajka, a szemei, a homloka, a fehér szerelmes teste, mindene, az egész édes mindene . . . Még csak az a izi, piczi kis lenese is aruganyos, vértől rózsázott, gömbölyű nyakán — mit? . . . Amit most meg is csókolt, mikor a szép leány ábrándjában lejjebb hajtotta fejét.

— Édes Pistám sóhajtottá leány.

És a széles Duna felett ködös szürkeség lebegett. Messziről kutya vonítás. Talán a kis Ada-Kaleh szigeten marakodtak össze a jó muzulmányok éhesen kóborgó kutyái? Sötétek volt az ég . . . És csupa illat, csupa rózsá és oleánder illat a kertekből, a sziget felől.

— Ezt a rózsát megtartsa ám, azután gondoljon reám, mondta a leány, mikor a bucsuzásnál a főhadnagnak oda adta hajából a teljes fehér rózsát . . . A viszontlátásra Holnap!?

— Kedvesem, kiálltotta vissza még boldogan a főhadnagy, kabátjára feltűzvé a rózsát, mert czivil ruhában volt, hogy így felűnés nélkül látogathassa esténként jegyesét.

— A szíve mint zakatolt! Micsoda bolond, édes szavakat is sugdosott a rózsacsokának?

— Mennyi öröm, mennyi boldogság így egyszerre? . . . És épen a kávéház előtt ment el, bent a cigány valami szerelmes nótát játszott . . . No nem! Így nem lehet lefeküdni! Bement hát. Tisztek már nem voltak ott. — Pezsgőt rendelt. Aztán a pénztárnál leült s tréfálkozni kezdett a pénztáros kisasszonnyal, hisz olyan, olyan jó kedve volt, hogy szeretett volna mindenkit megölelni . . . És mégis a pénztár másik oldalán az a czivil olyan mogorván, olyan mérgesen nézett reá, mintha megakarta volna harapni.

— No mi baja? tekintett felé a főhadnagy, aki czivilben volt.

— Csak egy táncmester vagy vigécz, sugta füleibe a pénztáros kisasszony, hagyja kérem . . .

— Ilyen mindenféle emberék, a főhadnagy megrántotta a vállát, aztán oda fordult, újból a kisasszony felé, hasztalan boldonságokról, vigan fecseggve . . . És már el is felejtette azt a mindenféle embert, mikor hátulról megütöttek. Visszafordult, de ekkor meg arcába ütött az ismeretlen, aki mire a főhadnagy a megépetésből magához tért, már el is szaladt, ki is ugrott a nyitott széles ajtón. Milutin főhadnagy utána rohant ugyan, de kívül sötétes volt, valami felhő borult a holdra s eltűnt az ismeretlen is . . . Fehér

A parlamenti helyzet.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 21.

A tegnapi élénk, a tegnapi mozgás uralkodott ma is a képviselőház folyosóin, melyek már jóval tíz óra előtt összegyűjtötték a képviselőket.

Annaira bizonytalan hírek keringtek, hogy az ülés megnyitása előtt a legtöbben azt sem tudták, mi lesz napirenden, sőt maga Neményi Ambrus, a cukorjavaslat előadója is azt hitte, hogy a cukorprémium felett való vita záróbeszédei következnek.

Korán tudomására jutott ugyanis mindenkinek, hogy Szilágyi tegnapi megbízatása sikerrel járt és a tanácskozást az ellenzék és a kormánypart bizalmi férfai között ma d. u. fogják megtartani.

Bánffy ezt az elhatározását, hogy t. i. a konferenciát csak délutánra hívta össze, már igen bizalmatlanul fogadta az ellenzék, mert az volt az általános vélemény, hogyha a miniszterelnök komolyan akarja a kompromisszumot, akkor álláspontját a tegnapi benyújtott indítvány tárgyalása előtt kellett volna tárgyalni.

A délutáni értekezlet már csak eső után köpönyeg! — hangzott fel az ellenzék körében.

Es az ellenzék aggodása alapos volt. Apponyi Albert gr. önkéntelenül is az egész ellenzék nevében beszélt, mert álláspontját, melyet szabatosan és félre nem érthetően fejtett meg, az egész ellenzék magáévá tette.

„Föltétlen békesség, ha a 16. §-ban rejlő sérelmek orvosoltnak, feltétlen harc minden parlamenti kényszer rendszabály ellen.”

A nemzeti part vezérének minden mondata a békére való készséges hajlandóságot árulta el, éppen ezért keltett általános, kínos megütközést Tisza István grófnak vad, szinte fanatikus fegyvertáncza, melylyel mintha csak szándékkal vágta volna el minden lehető utját a békés kibontakozásnak.

Ambár a szabadelvű pártnak idősebb és

higgadtabb tagjai nem állottak be Tisza István gróf ünneplői közé, az ellenzéken ez első pillanatra mindazonáltal az a nézet jutott kifejezésre, hogy:

— Most már lehetetlen elmennünk a békétanácskozásra.

— Ezekkel nem ülünk le tanácskozni!

— Szent a háború!

Még a nemzeti párton is ilyen hangos kifakadásokban nyert kifejezést a közhangulat, mely egyformán harcias volt a Ház minden oldalán.

Tisza gróf kirohanásának különben a néppárt örült legjobban, mert igazolva látta, tegnap kimondott álláspontját és a jelenlevő párttagok siettek is meggratulálni Zichy János gróft és Rakovszky Istvánt, mint a kiktől a feltétlen harc eszméje kiindult.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-pártot, melyben már-már különböző béke-árnyalatok voltak keletkezében, a kormánypart mai viselkedése egészen egygyé forrasztotta, amit Kossuth Ferenc sietett is a Ház előtt határozottan dokumentálni.

A harc tehát a mai nappal kitört, de a hivatalos hadüzenetet a délutáni békekonzferenciára tartották fenn.

Ettől a tanácskozástól tehát senkisémet várt semmit, amint hogy a Tisza gr. beszéde után nem is várható, de akik még esetleg jobban reménykedtek, azokat is teljesen felvilágosította egy szczena, melyet Pulszky Ágoston rendezett a folyosón.

Agoston József és Heltai Ferenc beszélgettek együtt és egyikük olyanformát mondott, hogy a 16. §. fölött való alkut ellehet fogadni kiindulási alapul.

Pulszky meghallva e szöveget, magából egészen kikelve, így kiáltott fel hangosan, úgy hogy az egész folyosó összeszaladt:

— Aki a 16. §-t csak ki meri ejteni a száján, azt kidobjuk a pártból, mert már a bizottsághoz való visszautasítás is egyértelmű Bánffy bukásával.

Batthyány Lajos gróf, Andrássy Gyula gróf, Karácsonyi Jenő gróf és a szabadelvű párt még egy pár előkelő tagja mosolyogva

mentek el a furcsa békéltető mellett, mert Pulszky Ágost kormánypartii részről szintén tagja annak a békebizottságnak, mely délután fél öt órakor a sikernek ugyszólván minden reménye nélkül gyűlt össze a képviselőház első számú termében.

Az értekezlet.

Ezen az értekezleten Szilágyi Dezső elnökön kívül jelen voltak:

Podmaniczky Frigyes báró; a szabadelvűpárt elnöke, Andrássy Gyula gróf, Tisza István gróf, Münnich Aurél, Vargics Imre, Pulszky Ágost, Fest Lajos, Rohonyi Gyula a kormánypart részéről.

Szentiványi Árpád, Gullner Gyula, Korniss Ferenc és Ivánka Oszkár a nemzeti párt megbízásából.

Justh Gyula, Kossuth Ferenc és Györy Elek, illetve Okolicsányi László, Sima Ferenc és Szluha István pedig a két függetlenségi és 48-as párt nevében jelentek meg.

A kormány részéről megjelentek Bánffy Dezső báró miniszterelnök vezrlése mellett az összes Budapesteni idész miniszterek s csak Jósik Samu báró és Fejérváry báró hiányoztak. Szilágyi Dezső pont fél öt órakor nyitotta meg az értekezletet. — Üdvözölve a megjelenteket, hangsúlyozza, hogy azért vállalta el az értekezlet közvetítését, mert szükségét látja annak, hogy a mostani feszült parlamenti helyzet megoldassék. — A maga részéről indítványt nem tesz, hanem felkéri a megjelenteket, hogy nyilatkozzanak.

Györy Elek szólalt fel elsőnek és pártja nevében azon nézetének az kifejezést, hogy a 16. §. elejtése, a helyzet megoldásának legegyszerűbb módja. A maga részéről azonban, ha a kormányt az összes ellenzék pártok által elfogadható más indítványa volna, az elől sem zárkóznék el, és így felkéri a kormányt, hogy terjeszse elő a javaslatát.

Erdélyi Sándor igazságügyminiszter a legmerevebben visszautasítja a 16. §. elejtését és újabb indítványt nem tesz.

Ezután ismét Györy Elek, majd az értekezlet többi tagjai beszéltek.

Kompromisszum előreláthatólag nem jött létre.

Az ellenzék vezérferfi a mai nap folyamán egyenként már teljes megállapodásra jutottak az iránt, hogy együttes akciózt kell folytatniok Bánffy Dezső báró kormány ellen, melynek legközelebbi cselekedete mindeu bizonynyal a klotür indítványozása lesz.

Azt hiszik, hogy ha a most napirenden lévő indítvány fölötti vita egy hétnél tovább tart, akkor körülbelül szombaton, Bánffy Dezső báró elő fog állani a háza szabályok módosításával. Ekkor bekövetkezik az a halatlan eset, hogy a kormányt a parlament előtt három félbenmaradt javaslata fog fekiadni, és pedig a bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről, a cukoradóról és az ülések meghosszabbításáról. A miniszterium éhhetlenségét és tehetlenségét ennél semmi sem bizonyítja jobban.

A napirenden lévő indítvány ellenegyéb-ként a holnapi napon Mócsy Antal, Rátka László és Okolicsányi László fognak beszélni.

Csanády Sándor lelke.

Bánffy Dezső bárót immár nemcsak az elevenek gyötrik, kísérténi megjelennek a képviselőházban a halottak is.

A ki ha élne, legjobban állaná és legnagyobb gyönyörűséggel heviténé az obstrukció forró napjait: néhai jó Csanády Sándor lelke volt kedden ott a Házban. Irásban beszélt az utódokhoz s menyörögte feljűk a sok Ausztriabécs-et, olyan igazán, a vészityta volt.

sápadt volt, mikor újból visszatért. Már itall is eleget ivott. A feje kabult volt. Csak az arca égett az ütéstől. Ezt nem lehet elviselni, az az egy volt a gondolata, mert ha ez nyilvánosság elé jön? A gyalázat, a megvetés következik reá... Mámoros feje legalább így gondolta. Talán elveszíté még az arany bojtot is?

— Ejh, mit! Milutin főhadnagy mulat most... Pezsgőt ide! Sokat! Czigány is ide! Maga is kisasszony... Ne azt a szomorut, hanem vigabbat... A legvígabb notát!

Es sok pezsgőt ittak. Részegek lettek a cigányok is... Es a pénztárosnő, aki erősen szöke volt, nagy kék szemű voltak, már azt is kivallotta, hogy azelőtt Kunsztererin volt és hogy a főhadnagy pedig nem lehet más, mint az athlet Thomasso Cielli?

— En, en nagyon szeretek azt, magyarazta a részeg német kisasszony s a főhadnagy ebbe is bele nyugodott...

A hajnali hűvös szél fel-felbodorozta a Duna sima, langyos testét, mikor végeszakadt a vad mulatságnak. De a főhadnagy feje még mámorosabb volt, az ütés még jobban égett az arcán. Nem! Ezt nem lehet elviselni, csak ez az egy volt határozott gondolatja, mi még egyre bizsergette, ingerelte kábult, mámoros agyát.

— Gyertek cigányok, mondta, de a kunsztererin, a pénztárosnő nem akarta elbocsátani! Athlet Tomassó, kiabált utána, ne hagyj itt! Vigyél el magaddal!... Megölnék itt, dadogta a részeg szöke leány, leborulván az asztalra...

Es a főhadnagy ezután a fehér leány, a jegyesének az ablaka alatt huzatott neány szerelmes notát s mintha a szívet szaggattak volna szét a vonókkal... Csókot vetett az ablak felé s mintha fehérke kéz villant volna

ki a zöld szaluk között?.. S a csillag is letűnő félben volt mind...

— Menjünk, mondta rekedten... Majd tisztü lakása ablaki alatt megállottak. — Most hegedüljtek aztán fiuk, de búsat, szomorút... Az ablak nyitva van, a zsalun át is meghalljátok a hangomat, ha elmehettek... Es felköltötte a tisztü szolgát. Add ide a revolverem s töltsd meg!

— Parancsára főhadnagy ur, hebegett rémülten az almos fu.

— No csak add ide, aztán indulj ki fele... Az inasnak engedelmesskedni kellett, de ahogy kilépett már hallotta a kules nyikorgását a zárbán.

— Istenem, vajon mit akarhat? kiáltotta s kirohant az utcára, a szomszédházba, ahol a segédtiszt lakott... A fiatal tiszt zavartan kapkodta magára a ruhát. Pár perc is atig telt belé, már kopogtattak a zárt ajtón, majd feszíteni kezdtek azt... Az ablak alatt a cigány lassu, sirós danája, érzélgős notát játszott, melynek most zsongását tompa puffanás szakította meg. Ép az ajtót is betörték e dőreire... A főhadnagy már hanyatt fekiútt a széles puha kereveten, fehér rózsáját ott szorongatta még a mellén, de csöpögött, bagyogott reá a sebből a piros vér-harmat... Hőrdült is még... Nagy tiszta szeműi belemeredtek a halál gyorsan ereszkedő felfoghatatlan ködébe... Azután mindörökre elcsendesült a kis Milutin főhadnagy, ki meghalt, mint igazi katona a büszke arany bojttért, kedvese fehér rózsácskáját csókolva utóljára...

Es a szoba sarokba ledobott kardon a reggeli napfényben büszkén csillogott az aranyos kardbojt, csak a fehér rózsán sötétedtek, sötétedtek el mind jobban a piros vérfoltok, a mint sűrűsödött a megaludt vér...

mintha kikelt volna sirjából, a hova boltig hü választói eltemették.

Érdekes kis történet ez a kísértet-járás. Így esett meg:

A mai ülés alatt J u s t h Gyula rendet csinált a fiókjában. — „Itt maradunk legalább őszig”, gondolta magában „szükség lesz a helyre.” J u s t h Gyula most azon a helyen ül, a hol egykor Csanády Sándor szórta vilámit a mint a telisteli fiók ürült, J u s t h Gyula irománya alól előkerültek a jó öreg szarkaláb betűk: Csanády Sándornak a fiókban felejtett hagyatéka.

Egyetlen sűrűn beírt papírolap volt a fiók legfenekén, ezen megtalálta J u s t h Gyula a vázlatát egy nagyobb beszédnek, melyet 1892 márciusában a fölrati vita miatt tervezet Csanády Sándor de el sohasem mondott.

Ide nyomtatju ezt a töredéket szóról-szóra, hamisítatlanul úgy, a hogy ma a sirjából előkerült.

Ez volt az el nem mondott beszéd ósontváza: 1892. márt. 1.

Tisztelt képviselő ház!

A tárgyalás alatt levő királyi Trónbeszédre keletkezett, a közös ügyes kormánypart tagjai által szerkesztett, e képviselőházhoz benyújtott választófölrati javaslat szerintem egyike a legveszedelmesebb, a legturfangosab legkétesebb jellemre, a magyar Nemzet Szellemi — Anyagi s közérkölségi megsemmisítésére czélzó, javaslatoknak, melyek valaha Hazánk területén, nap világot látva országgyűlés eleibe terjesztettek.

Tisza Kálmán képviselő ur műve e válszfe irat, azé a Tisza Kálmáné, a ki ifju korában több éveken keresztül Hazánk, — Nemzetünk önállóságáért, függetlenségéért, alkotmányi szabadságáért és azért küzdött, hogy e nemzet önálló független, Hadügygel — Pénz-Ügygel — kereskedelemmel és Külképviselettel, birjon, a ki az 1861-iki Országgyűlésen a Határozati párt vezére lévén, még arra sem mellatta az osztrákot, hogy vele szóba álljon. És most hízegő fölratok készítésével, fölterjesztésével a magyar nemzet jogai csorbításával foglalkozik. Valójában nagyszerű átalakulás, — egyszerű szerepváltoztatás ez, mer ha szigorú bírálás alá vesszük, a tárgyalás alatt levő választófölrati javaslatot, annak szellemét azon meggyőződésre jutunk miszerint e választófölrati javaslat politikai hitehagyottak — közös ügyes lovagok osztrák barátok műve és azok óhajításait vágyait, törekvéseit tartalmazza, kik Ausztria Bécs érdekében Hazánkat Ausztriába, Nemzetünket az osztrák fajha óhajják be olvasztani.

Es én éppen ezért, még általánosságban részletes tárgyalás alapjául sem fogadom el, mert e fölratban, ki mondott eszmék elvek testesítettén hazánkat, nemzetünket a tönkre jutás — a megsemmisülés örvényébe merítenek okvetlen nem fogadom el, e fölrati javaslatot azért sem, mert e fölrati javaslat o'y tételeket oly szakaszokat foglal magában, melyek valótlánok, M e n d e M o n d á k, hogy ne mondjam H a z u g s á g o k.

Melyek nem ecsetelik hiven az ország, a nemzet állapotát, szükségleteit a nemzet óhajításait — vágyait, törekvéseit — jogos és törvényes követeléseit.

Következésképp királyi ő felsége előtt titkolják azon lélekrázó nyomoruságos helyzetet, melybe hazánkat nemzetünket a közös ügyek az egymást felváltó, közös ügyes kormányok, nemzetgyilkos politikájuk taszították éppen ugy szellemi — mint anyagi — miot közérkölségi tekintetekben.

Ugyan is a válasz fölrati javaslat ugy állítja elő az uralkodó eleibe a magyar nemzetet, mint a mely boldog — elégedett, mint a mely bir mindazon kellekekkel, melyek szükség-elek arra, hogy egy nemzet nagy, dicső — felvirágzó lehessen.

Cukor-adó.

Irta: **Gondy Károly.**

Debreczen, július 22.

Minden a maga idejében! A belga tavaszszal sztrájkol, midőn az üvegesek a nyári készletet sürgetik; a földműves az aratás idején, midőn a termelő gazdától az időhöz kötött életet a termény kereskedő követeli.

A cukor ára is rendszeren akkor emelkedik, midőn a befőzés idejében a fogyasztás eléri a maximumot. A kajszin és őszibarack a két sárga időpont, miközött az országházban a nem közölt beszédek a cukor felett foly-nak.

Ilyenkor a jobb oldal a két alternatíva között bölcösen hallgat, mert a baloldal csak két fekete golyó közül választhat; hiába obstruál, száz szónak is egy a vége: akár premium, akár kartell, a cukor már hat krajczárral drágább lett.

A cukorhoz azért volna közünk, mert répát termelünk és gyáraink is vannak.

A cukor gyártásra kivetett hallatlan adója, mi ellen a magyar kormány semmi lépést, de még egy felszólalást sem kezdzáttott, nekünk már megszokott valami. Még csoda, ha annyi bukás, illetőleg buktatás és bujtogatás után még egyáltalán gyáraink vannak.

Nem hiába van az osztrák sasnak két feje és egy közös gyomra: folyton madártávlatból tekintget egyszerre kétfelé éber figyelemmel hogy a társországok igazságozan megosztokodjanak a közös föld áldásain. A mely félnek jobb a földje, az termeljen; a sterilis része pedig dolgozza fel a nyersterményeket, az gyártson.

A termelés és gyártás között pedig nincsen meg a nyereségi arány, melyet legjobban illusztrál a gyapju és posztó, a len és vászon a selyem gubó és szövete, a répa és cukor közti árkülömbözés.

Hiszen a legtöbb iparecziknél az anyag alig jön számításba, pláne a diszmuárunknál éppen csak a fazont becsüljük. Így p. egy 40—50 frton vett butodarabnál a fáját már a fakerekedő kezéből alig lehet 6—8 frtnál többre becsülni. De még hányan élnek a nyers bőr után!... a timár, a festő, a bőrkereskedő a Mödling és Carlsbad ezer szegényei és utoljára még a czipő kereskedők.

Ha mi magyarok óvással a nyers anyagot beszo'gáltattuk, kezdődik a Lajtán tul a nagy munka, mi pedig innen a medvékkel kihuzzuk a telet és magunk fonta üres kosárral alig várjuk, mikor lesz kikelet, mert a boá constrictor, az adó elnyelte idő előtt a kis nyereséget.

Ausztriában kitünő répa terem, de azért nem jó szemmel nézi a mi répatermelésünket sőt hízegve nemosi czimerünknek, egyenesen szegyenletesnek tartja azt a mi kanaan orszá-gunkra.

Ausztriának tehát az a czélja, hogy: a premium által megának indirekte kvota több-letet némileg biztosítson és így az önálló vámterület eszméjétől távol tartson, vagy a kártételes kartell által a gyárosok önkényének kiszolgáltata, az árak depressziója által a répa termelésünknek akadályt vessen. Talán jobb is volna a répa termeléssel fel-hagyni, ha Ausztria folyton két végü gyilok-ját forgatja köztünk, és akár merre parirozunk csak veszedélyes sebet ejt a nemzet kimerült testén.

A posztó gyártásról is rég lemondunk, illetőleg lemondattuk Ausztria. A mint az ez-redéves kiállításunk kimutatta, posztó gyár-tásra nálunk (?) csak az erdélyi szászoknak van privilegiuma, mert hát ők a Schulverein szeriat az egységes nagy Nemtország hamisítatlan néptöredéke és mint magyar falók még egy ideig (!) magyar zsiron tengődnek és csak bizonyos concessiók élvezése mellett tá-mogathatják a magyar kormányt.

A fényképészeti szakmában utazó vigé-czeknél tapasztaltam, hogy mennyire félnek a bécsiek a vámsorompótól. Félelmükben már több czég Budapeston fiókot nyitott, sőt már helybeli lapokban is hirdeti magát. Az önálló

vám lesz hivatva az iparnak nálunk ujlendü-letet adni...

Az obstrukció lehet hogy megbuktatja Bánffy és Ausztriának soká Badeni sem ad enni, de a veszedélyt nem háritjuk el minisz-terválsággal.

Sem a premium, sem a kartell nem se-git a bajon, csak egyes egyedül az önálló bank és vámterület az, ami minket megmen-tet, de sajnos odáig egyik miniszterelnök sem mehet...

Ne is várjuk azt egy Ausztria érdekeit egyre szolgáló, de egy tisztán a nemzeti ge-niusznak megfelelő, az országnak felelős mi-niszteriumától, mely szigorú kordont húz a Lajthán innen, ha már Ausztria oly ellenünk.

Édes Polónyi! Ne féltsük a magyart, nem apad nálunk a cukorfogyasztók száma! Jól tapogat Ausztria Hungária emlőin...

Megadóztatja a cukorral a csecsemőt, meg az édes testvéreket, meg az édes anyát, meg az édes nagy mamát... hát a sok ká-vés nénikét, kik egyébként nem igen figurál-nak az adózók listáján!

Bármily magas lesz a cukor ára, a magyar egy percznyire sem nélkülözheti a cukrot, a midőn hazáját, szivét, galambját... minden kincsét o l y é d e s e n szereti!!!

TARKA-ÉLET

Pipafüst között.

Gyujtsunk pipára! — hál' az égnek

Egy napnak ujra vége van.

Boldogtalan, kit gondok tépnek

Én nem vagyok boldogtalan;

Végig nyugtózom a diványon, —

— Kedves divány, be' jól esik!

S merengve a füstkarikákon

Elgondolkozom egy kicsit.

Nem a világra, száz bajára

S ezer bünére gondolok,

Azon javitni — utoljára

Tudom, hogy képtelen dolog,

Krisztus bár megtevé csodásan,

Már e világnak rendje más:

Ma számár ül a messiáson

S nem számáron a messiás.

Hát a hazát? — azt elfeledtem?

Dehogy! eszembe jutsz hazám,

Szabad, boldog vagy véghetetlen,

Szabad és boldog igazán,

Fa vagy, melyet nem bánt a féreg;

Törvényhozásod oly remek!

Minisztereid oly kövérek!

Es meglánczolva sincsenek.

De jó hazám, bocsáss el engem,

Hadd szálljak lelkeimmel tova!

Csengettyűszó esendül szivemben,

Az önzés csengettyűszava,

S hevül, dobog benn a boldog szív

Lányért, kit anyagnak nevez —

Megyek, megyek, a szerelem hív!

Ah, ez az én világom, ez!

S magánosan mit az élet?

Csillag nélkül mit ér az ég?

Oh jöszte csillag, esdve kérlek,

Oh jöszte, piczi feleség!

Halál a nőtlenység fejére,

Nem leszek agzlegény, nem ám!

Im esküszöm pipám tüzeire!

De ni — kialudt a pipám.

Révi Nándor.

Kánikula — itt!

Debreczen, jul. 22.

Funiculi, funacula, cziki-czaki, czakk!
Funiculi, funacula! Minden jó lélek di-
cséri az urat, ki nevezeték füstös képü Káni-
kula Ő fenségének. Amen!

Kánikula Ő fensége ugyanis f. hó 21-én
azaz tegnap szerdán a reggeli órákban meg-
erkezett Debreczenbe is.

Füstös képü Ő fensége kocsiját kedvenc
madarai, a hirlapi nyári kac-ak röpitették és
húzták. A Szahara legkellő közepéből jött,
hová már a madár sem jár, de hol olyan
meleg van, hogy ha jámbor szerezsen ember
betévedett oda, menten kocsikenőkulimáz ol-
vad belőle. Cziki-czaki, czakk!...

Es elkövekeznek a nem szeretem napok,
midőn a kutyák oly veszetten törnek ember-
társaikra, mint jelen dicső Banffy kormány a
magyar alkotmányos jogok ellen. Es funiculi-
funacula megolvad az aszfalt, mintahogy a
Banffy kormány óriás többsége is szétolvad
"e b b a — melegbe".

A legkeresettebb s legdivatosabb toalett
czikk az uszóna drág lesz, mely után már
is nagyban kérdezősködnek úgy az Eisler
L., mint a Borostestvérek és Rózsa
Lajos czég üzleteiben.

A piruló arcú leánykák, a pihegő keblü
mamák csak úgy szemmertek után keresgetnek
a színes, feszes trikó szövetek között, melybe
kiöltözven a „Margitfürdő” uszó-
dajában fittyt hány meg a legtüzesebb verü
menyecske is Kánikula Ő fensége szen-
vedélyes csókjainak, melyek kicsalják a szep-
lőt a gyöngy selyem papir finom női arczokra,
milyen finom papírok csapan a kis László
Albert üzletében kaphatók a legjobb minő-
ségben s a seplők elleni orvosság pedig z
Mihályovits gyógy szertár
ában, melynek a szomszedságában meg
Németh András méri Debre-
czen sörét.

Es menekülnek az emberek Kánikula fel-
sege elől a városból a hegyek közé, — ki a
Feketetagra, mely ama táj felé fekszik, hol a
Majthényi sikon meghajolt a labancz előtt a
kurucz zászló, ki pedig Bártfába, ha kurucz,
mint Szabó József bátyánk a főszámvevő,
hol Rákóczi fejedelem hársfái alatt a legéde-
sebb a pihegő.

A Kánikula Ő fenségének a megérkeze-
sére borotválkozott meg a mai nap folyamán
Hoffmann lapkiadó is, kit ez alkalom-
ból úgy e lap szerkesztősege, mint számos
barátjai, ösmerősei nagyobb ovációkban ré-
szesítettek, úgy hogy Hoffmann ur, mint
éles nyelvű fiatal társa megjegyezte: — Hoff-
mann egész beleverősdött (pirult) a
dicsőségbe.

Es funiculi, funacula, cziki-czaki-czakk!
Hogy megerkezett a Kánikula, bekövetkeznek
a nehéz s meleg napok nem csak a parlament
ben, de a parlamenten kívül is. Ágostai leg-
szeszgyár társulat jó lesz azért dicsérni az
urat, most es mindörökké st — Ahim-
men!

Chevalier de Planeur.

Táviratok.

A békéltető konferencia.

Budapest, jul. 22. (A Debr. er. táv.)
A levelben közölt tudósítás kiegészítéséről a
következőket jelentem:

Banffy Dezső báró kijelenti, hogy
a Györy Elek-féle kompromisszumról szó sem
lehet. Ez azt jelentené, hogy a többség meg-
hajlott a kisebbség erőhatalma előtt.

Tiszta István gr. hajlandó a 16. §.
némi módosítására, ha az ellenzék elfogadja
az ülések meghosszabbítását és a többi gaz-
dasági javaslatokat obstrukcionális vita nélkül.

Györy Elek, Kossuth és
Ivánka egymásután jelentették ki, hogy
örömmel fogadják ezt az indítványt. — Erre
felállott Pulszky Ágost s kijelentette,
hogy s m a többség, sem a kormány nem

engedhet a kisebbségnek, mert a többség
reudelkezik azokkal az eszközökkel, melyekkel
a parlamenti szabad működést, biztosíthatja
magának. Kompromisszumról csak akkor lehet
szó, ha a többség meggyőződik az ellenzék
békés szándékáról, ha biztosítják az összes
mostani esjövőbeni javaslatok, tár-
gyalásánál (Értsd: a k r ó t á n á l! Tud.);
erőszaksan nem gátolják meg a parlament
működését.

Sima Ferenc és Ivánka Oszkár élén-
ken kikelnek Pulszky ellen, Ha a kormány
nem akar engedni, akkor az ellenzék sem
fog engedni a sajtószabadságért való küzde-
lemben, ha kell meg is halnak, de a küz-
delmet fel nem adják.

Perczel belügyminiszter éles hangon fe-
lelt Ivánka felszólalására, azt mondta, hogy
neki nincs joga a kormányt vádolni erőszak-
kozsággal.

Ivánka Oszkár ugyaoly hangon
vágott vissza, hogy Perczelnek van legkisebb
joga a kormányt az erőszak vádja ellen meg-
védeni mert ő legerőszakosabb.

Szimon Anna gyilkosai.

Budapest, július 20. (A Debr. ered. táv.)
Fillipopolból jelentik, hogy ott
ma kezdődött meg Szimon Anna magyar éne-
kesnő gyilkosai bűnperének vértárgyalása óri-
ási érdeklődés mellett. Boicssev volt
kapitány elegáns szalonruhában új kesztyük-
kel jelent meg s mindig mosolygott. Több ka-
tonatiszt kezezfogott vele. Boicssev
fellesége szintén jelen van, elég koros
asszony.

Fillipopolból jelentik, hogy
Bokcsei kihallgatása közben azzal véde-
kezett, hogy a kritikus éjelen a fejedelemnővel
setalt a szofiai parkban. A többiek azonban
bevalótták a gyilkosságot.

Az ellenzék ünneplése.

Budapest, jul. 22. (A Debr. ered. táv.)
Az ellenzéki pártok és vezérek ünneplésére
a főváros polgárai által rendezett lakomán
tegnap az összes pártok eljöttek vezéreik-
kel együtt. Ott voltak: Kossuth Ferenc
Apponyi Albert gr., Molnár János,
Károlyi István gr. stb. Mivel óri-
ási felhőszakadás és égiháború támadt, a hi-
vatalos lakomát a jövő szerdára halasztották,
barha sok százán voltak jelen, akik azért
nagyrészt együtt is maradtak. — Számos sür-
göny érkezett.

Ugrou felléptetése.

Budapest, jul. 22. (A Debr. ered. táv.)
A tegnapi esti ellenzéki lakomán határozatba
ment, hogy a legelső mandátum megüresede-
sekor felszólítják Ugrou Gábort a jelöltség
elfogadására. Minden párt elmegy a kerületbe
érdekeiben, Kossuth Ferenc, Apponyi gr.,
Molnár János, továbbá Károlyi István gr.,
egyaránt.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 21.

Napirenden előtt a Ház mai ülésén
Hocsk János Mezőkövesdi mandátuma ügyé-
ben egy kis vita után Gajari Géza töt-
vizsgálat megejtésére kiküldék.

Banffy indítványához első szónok Mócsy
Antal volt a javaslat elien.

Groisz Gusztáv az elenzék folytonos
csufolódásai közben, mint kőpöngy forgató,
Renegát beszélt a javaslat mellett.

Szünet után Komjáthy Bzla és
Pichler Győző beszéltek viharos tet-
szésben a javaslat ellen.

André utja.

Budapest, jul. 22. (A Debr. ered.
táv.) Christianiából jelentik,
hogy André postagalambját elfogták,
a szárnya alatti czédulára ez volt írva:

Északi sarok 142 w (nyugoti szé-
lesség) 87 fok 52 perc. Az egész város-
ban óriási a lelkesedés.

Ujdonságok.

Augusztus 2.

Negyvennyolczadik évfordulója lesz az
idén ama nevezetes gyásznapnak, melyről
Debreczen, mint »magyar Termopylae«
lett nevezetessé.

Negyvennyolcz éve, hogy a maroknyi
magyar csapat itt e nemes város határán fel-
tartóztatott tiszteres ellenséges haderőt s ha-
diadalt nem is volt rajta, de az erkölcsi győ-
zelem teljes volt. Mennek—futnak az évek.
Ama nagy napok dicső tanui halnak, egyre
halnak; az idő ledönti a derék fatörzseket;
maholnap már alig lesz, aki elmondana nekünk
csak egyet is ama nagy napok csodás regé-
iből.

De ott áll a sir, a hol a hősök nyu-
gosznak, a hol a halhatatlanok pihennek. —
Regélnék még azok késő évszázadokig. Hült
hamvaik a gyöngébb utódoknak buzdításul
szolgálnak s nehéz időben erősítik, edzik a
honfi sziveket. Ime, még holtuk után is a haza
javát szolgálják. Áldás, örök áldás poraiknak,
vigyük sirjokra a legszebb virágokat! Oly jól
esik nekik az az illatos szép virág. — Erről
tudják, hogy él még a magyar, hogy e nem-
zet nem halt meg még, csak pihen. — Erről
tudják, hogy szabad földben nyugosznak s
édesebb nekik a nyugalom.

De ha a virág elmarad... a nemzet
kegyelele nem jár ki többé a dicső elődök
sirjához... akkor meghalt a magyar, a sir
nem mond regéket és a félistenek poraikban
uj kinhalált szenvednek.

Pedig jut nekik azon kívül is elég szen-
vedés most is. Fáj különösen, hogy Debreczen
városa (a hivatalos város) nem is gyászolja
őket. Évek hosszú során át csak egyszer volt
eset rá, hogy a város ormozatára kitűzték a
gyászlohogót. Pedig azok a nyugvó hősök
Debreczen városáért is küzdöttek s szenved-
tek dicső mátyr halált. Pedig az a hivatalos
város, a mely mátyrjait nem gyászolja, ön-
magáról állit ki szegénységi bizonyítványt.

Az ünnepély programja a következő
A honvéd temetőben.

Ének.

Emlékbeszéd, Balogh Péter IV. jh.

Ének.

Ünnepi óda. Bagaméry Károly. esüdt
felügyelő.

Ének.

Az emlékkertben.

Ének, előadja a városi dalégylet

Hazaifias költemény, Veress Gábor IV. th.
Ének, előadja a városi dalégylet.

* Kiss Áron püspök a fürdőn. Mint
értesülünk Kiss Áron ev. ref. püspök, ki
eddig családjával együtt Kabolai Poljái-
nán fordózott Rábován folytatja fürdő-
zését.

* Tüz a kisvárad utcán. A kisvárad
utcai Kovács-féle házban ma delben tűz tá-
madt, mire azonban a tűzoltók megérkeztek,
akkorára már a házbeliek a tüzet eloltották.

* Szerencsés szerencsétlenség. A mai,
felépült Szántai-féle ház állványait szedte szét
a Nagy Csapó utcán egy Somos nevű
munkás. Munkája közben egy állványfát a
kocsira akart feltenni és eközben a súlyos fa
felbillent és a másik vége teljes súlyával zu-
hant le rá. Ha egy kicsivel feljebb éri az
ütés, úgy minden esetre vagy agyon üti, vagy
örökre bénává tette volna a lezuhanó gerenda
így is mellett és karját erősen összezúzva
vitték a lakására.

*** A közvilágítás a tanács előtt.** Debreczen sz. kir. város tanácsa ma. d. e. 10 ó. teljes ülést tartott, melyen a f. hó 28-iki rendes közgyűlés tárgyait készítették elő. A már közölt tárgysorozat összes pontjait a jog és pénzügyi bizottság javaslatai szerint intézték el, s legutóljára hagyták a közvilágítási szerződést. Ennek tárgyalását hosszabb vita vezette be. Nevezetesen Komlóssy Arthur főjegyző hosszabb megokolt határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a város nagyobb vállalatánál a nyílt pályázatot maga a törvény is előírja, s a szabad verseny kizárását épen e kérdésben az augsburgi légszesztársulat 30 éves eljárása a legkevésbé sem indokolja, s mivel a 22 hazai közvilágítási társulat adataival a mieink összesen haszontalanul vannak, s a jog- és pénzügyi bizottság megelégedett az egyes referenciák összegyűjtésével és a főmérnöknek Pozsonyban e téren szerzett tapasztalataival, miután oly nagy fontosságú a várost nemkülönben a lakosság minden rétegét mélyen érintő kérdésben nagyon kívánatos, hogy a döntő elhatározásban a bizottsági tagok és tisztviselők a lehetőségig teljes számban résztvehessenek, s erre a szűnidő nem alkalmas, mivel a gyorsaság legfőbb okát, az államvasutakkal kötendő szerződés sürgőségét az üzletvezető maga döntő fontosságúnak nem tartja: indítványozza, hogy mondja ki a tanács, hogy az eddigi munkálatokat azzal a javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy az adassék vissza a tanácsnak, mely azt aztán minden oldalról megállapítja a valódi s a város érdekeivel ellentétben álló szakértők véleményének meghallgatásával a nov. közgyűlés elé végleges döntés végett terjeszse be. Ezt az indítványt szótöbbséggel elvetették, de a főjegyző mint kisebbségi véleményt jegyzőkönyvbe vétette. Megkezdődött a részletes tárgyalás, nehány stiláris módosítással elfogadták a jog és pénzügyi bizottság javaslatát. Az elvetett indítványok közül felemlítendő, hogy a főjegyző azt kívánta, hogy a színház és városi hivatalok részére szintén ugy szállítsa a társulat a gázt, mint az utcák világítására. A szerződés letárgyalása után a tanácsülés véget ért.

*** Kaszárnyaépítés Budapesten.** A cs. és kir. katonai építészeti osztály Budapesten az ottani gróf Hadik-féle gyalogsági kaszárnyát 260,000 frt költséggel ki szándékozik építeni minek folytán erre nézve f. é. Augusztus hó 10-iki lejáratú nyilvános árlejtést hirdet. A feltételk a katonai építészeti osztály irodájában (vár hadtest parancsnoksági épület) megtekinthetők.

*** Rab László temetése.** Ma délután 5 órakor helyezik örök nyugalomra Rab László volt városi tanácsnokot, az egész városi közönség részvétele mellett. A mai tanácsülés elején gr. Dégényfeld József főispán meghatóan emlékezett meg a városnak elhunyt dérek szolgálójáról, aki több mint négy évtizeddel ezelőtt lépett a város szolgálatába s ugys mint mezőrendőrkapitány ugys mint gazdasági tanácsnok szakismeretével, gyakorlati tudásával és kedves modorával egyaránt kiérdemelte az egész városi közönség elismerését s valamint betegsége alkalmából a nyugdíjba, ugy ma sirjába az egész város részvétele kíséri. A tanács jvben fejezte ki részvételt s elhatározta, hogy a temetésen küldöttségileg képviselteti magát, a ravatalra koszorút helylyez. — A küldöttség tagjai Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes és Király Gyula gazdasági tanácsnok, az elhunynak hivatalbeli utódja, s rajtuk kívül megjelentek a tanácsnak többi jelenlevő tagjai is. A temetésen elbucsztak tőle volt hivatalársai, valamint egyházi is, melynek

hosszu időn át elgondnoka volt a boldogult. Koporsóját könnyezve állották körül gyermekei és szerető rokonai, jó ismerősei, hogy kisérjék utolsó útjára. — A sok koszoru közül már most felemlítjük a függetlenségi pártét és a családot. Az előbbinek felirata ez: *** A függetlenségi párt — tisztelete jeléül.** — A temetésről holt nap számunkban hozunk tudósítást. — Áldott legyen emléke!

*** A veszett macska ügye.** A tegnap megirt veszett macska ügyben a rendőrségnek a következőket sikerült kideríteni. Szabóné beismerte, hogy kis Gizella nevű loánykaja még a múlt héten mesélte neki, hogy egy kis fajta kutya a levegőbe dobta a cicáját, de a kis gyerek szavait nem vette másra, mint csak csacska bészédnek. A macska azóta gyakran volt az öleiben, de azon semmi vesztséget se harapást nem észlelt a tejet még tegnapelőtt is megette, sőt két kicsi kölykével is játszadozott. Az egész dologról is csak akkor vett értesülést, mikor a vasúti őr az agyonütött macskát haza küldte. A fiút a ki a fiút haz mellett gyomlált, nem is annyira harapta a macska inkább karmolásnak látszik az egész heb. Külömben is a fiút az eset után azonnal kezelés alá vették Dr Szentpály és dr. Brunner. A megirt kutyák közül az egyiket tulajdonosa agyonlőtte, a másikat a gyepmesternek adták. Az agyonütött állatlag veszett macskama boncolta fel Szathmár z állatorvos és etiól függ, hogy a fiút felszállíjják-e a Hőgyes féle intézetbe vagy nem.

*** A Péter csatorna kitisztítása.** A múlt hetekben irtunk már a Péter csatorna kitisztításának kérdéséről. Ez ügyben most a következő értesületeket vettük: A földmivelési miniszter elrendelte a Péter csatorna kitisztítását. — A mezőrendőség most felhívja az érdekelteket, hogy hajlandók e társulatot alakítani a csatorna kitisztítására vagy a közigazgatási hatóságra bizzák az egész ügyet. Ugyanitt vétetnek fel a tervezendő munkálatok elleni netalan felmerülő panaszok, vagy óváások is.

*** Azok az aglegények.** Még akkor is támolygott az atyafi, mikor a napos hajdu beljebb segitette gyöngéden az előszobából a kapitány elé, a kihágásért már éiel is az arisztomba hűsölő Kerékgyártó István napszámot, — a rekkenő melegben addig szedte magába tegnap délután a hűsítő borocskát míg teljesen felhevült. Teljesen leszopott állapotban aztán a kakas utcán maga is bőszen kakként megégett a madárt két gyanutlanul haladó asszonyt névleg Uszó Janosue: és Sere s Erzsébetet s azokat minden alapos ok nélkül szidalmazni és ültgelni kezdte. A ribiliora össze verődött tömeg a duhaj munkást átadta a rendőrnek, ki aztán bekísérte őt, hogy mámorát kipheneve felelősségre vonják tetteért. A jegyzőkönyv felvételénél a még mindig deliráló atyafit kérdi a kapitány, hogy mi a foglalkozása, mellére üt negédesen az 52 éves fiatal ember és hangszolyva mondja, hogy aglegény és nőgyűlölő. Mostani nőgyűlöltségének az arát különben az aglegény ur most üli le.

*** Harcszerű lövészet.** A sámsoni ut mellett elterülő lötéren július 26-én, augusztus 1-én és 2-án éles golyókkal harcszerű lövészetet tartanak. Az állomas parancsnokság értesítette a hatóságot, hogy a jelzett napokon intézkedjék ezen helynek a közlekedés elzárására iránt.

*** A Gönczy egyesület Miskolczon.** A hajduvármegyei tanitok Gönczy egyesületének tagjai közel félszázán szombaton é. hó 17-én reggel városunkba érkeztek, hogy városunk és vidékének történeti nevezetességeit megtekintsék s vidékünk természeti szépségében gyönyörködhesseken. A vendégeket a borsodmegyei ált. tanítóegyesület — élen Hildvégi Benő kir. tanfelügyelővel — fogadte és kálauzolta. Az átutazó tanitok akiket Eötvös Károly Lajos hajdumegyei kir. tanfelügyelő vezetett, igen jól érezték magukat Miskolczon. A szombati nap folyamán miskolczi kollegáik társaságában kirándultak a Hamorba s ott a tó mellett elragadtatással bámulták a termé-

szet csodás szépségét. Onnan visszatérőben megtekintették a diósgyőri vas- és aczelgyárat este Miskolczon a Korona szállóban társacsacsora velt, melyen nem hiányoztak a pohárköszöntők sem. A helybeli kollegák a legnagyobb figyelemmel gondoskodtak arról, hogy a derék alföldi tanitók — kiknek sorában nők is voltak — teljesen otthoniasan érezzék magokat. Vasárnap délután utaztak el onnan.

*** Az alsó szabolczi tisztai ármentelő társulat főmérnöke** Várady Géza beadta jelentését Debreczen városához mint érdeklőséghez a tiszta balparti belviz szabályozási és a Debreczen Hortobágy pusztá öntözési tervezeteinek előleges ösmertetése kabcsol tban az árter csinos kivitelei átnezeti térképével együtt, melyeknek megbirálására f. hó 31-kén d. e. 9 órára a választmányt egybe is hívták már.

*** Az utadó lajstromok.** A városi tanács az utadóra vonatkozólag a következő felhívást bocsátotta ki: Az utadó fejében az 1890. é. tv. czikk 23. §-a értelmében kivettelt a l. 1897. évre: 1. — Azokra, kik állami egyenes adót 15 frton felül fizetnek, kivettelt az utadó 10 százalékkal, 2. A 15 frtnál kevesebb adót fizetőkre, a három kézinapszám folyó ára szerint megállapított 1 frt 50 kr minimális utadó vettelt ki. 3. A legalább két igavonó jószággal bíró es 25 frtnál kevesebb állami egyenes adó fizetőkre kivettelt egy igas napszám folyó ára szerint megállapított 2 frt 50 kr minimális utadó. 4. A törvény 25-ik §-a értelmében, minden állami egyenes adót nem fizető 18 évet már betöltött, de 60 évet még el nem ért férfi köteles utadó tartozása fejében 3 kézinapszámot váltáság lefizetése által leszolgálni, tehát az ilyenekre 1.50 kr. utadó vettelt ki. Ezen az 1896-ik lévi utadók kivétési utcazi lajstromai, 1890-ik évi l. törvény czikk 23 §-a értelmében, Hungáriában II. emelet 14-ik ajtó a f. 1897-ik évi július hó 11-ik napjától számítva 15 napi kozszemlére kiteve vannak, miről a város lakossága oly figyelmeztetéssel értesítettik, hogy a fenti 15 nap alatt az érdekeltek, a sérelmesnek talált kivetés ellen a közigazgatási bizottságnál felszólalhat.

*** Köszöneti nyilvánítás.** Mindazon jó barátok, ösmérősök és kartársak, kik felejtetetlen jó férjem s apánk végtisztelesség tétele alkalmával b. megjelenésökkel fájdalomukat enyhítő szívekedtek, fogadják hálás köszönetünket. Özv. Thiesen H.-né és gyermekei.

*** Ágyazás felhőkre.** Stepišn e g n horvátországi sunjai mérnök, a következő levelet írta a bécsi meteorológiai központi intézetnek:

Felhívom az obszervatórium figyelmét az alábbiakra, abban a reményben, hogy az abban foglaltakat, tekintettel a közérdekre, további vizsgálat tárgyává fogja tenni. E hónap elején megátogattam rokonomat Stiger Albert polgármestert Windisch Feistritz városban, Alsó-Stájerországban, aki többek közt kiterjedt szőlőterületek birtokosa a Schmitzbergen, a Bacher hegység déli lejtőjén. A mindjobbban terjedő filoxera arra ösztönözte rokonomat, hogy szőlői egy részét amerikai vesszővel plántálja be. Az új ültetések, tekintve, hogy azok jó drabig hasznót se hajtának, igen sok pénzt emésztettek fel. A kérdéses terület nagyon ki van téve a jégverésnek s azért Stiger megkísérelte az új ültetvényt a jég ellen megvédeni. Egy körölből 8 holdas területet sűrű sűrű szövötü dróthálózáttal borított be, amelyet igen celszerű módon feszítenek ki a szőlő-táblák fölé. Ily drótháló alkalmazása azonban nagyon költséges, amennyiben négyyszög méterje 60 kr.-ba kerül. A drótháló kipróbálására azonban a múlt nyáron nem volt alkalmom és pedig valószínűleg azért nem, mert rokonom más, alább emondandó módon is megkísérelte a védekezést. Tudvalevő, hogy a lapesivi dékeken szokás a felhő elé harangozni, avagy lövöldözni, aminek célja, hogy a hatalmas hanghullámok állitól megakadályozzák a zivatar-

képződést. Biztos eredmény természetesen már az eljárás primitív volta miatt sem várható. Stiger megkísérelte a lövöldözés rendszeres alkalmazását. Saját költségére 6 lövöldállomást állított fel 6 magasan fekvő ponton, körülbelül 2 km-nyi területen. Mind-egyik állomás egy faházból áll, melyben 10 darab nehéz mozsár u. n. Aöller van felállítva, kissé távolabb pedig minden házikó mellett egy egy löpor kúnyhá. A lövöldözést közeledő zivatark alkalmával a szomszédos vinczellérekől alakított önkéntes csapat végzi; minden kúnyhában 6 ember van működésben, úgy hogy 60 mozsárból 120 grm-os löportöltésekkel szakadatlanul lövöldöznek. A hatást a nyár folyamán Windisch-Feistritz lakói közül számosan megfigyelték. Fenyegetőleg tornyosulnak a nehéz zivatartelhők a B a c h e r hegység magaslatai felől, adott jelre az összes állomások egyidejűleg löni kezdnek, mire néhány perc alatt nyugalom áll be az előbb még fenyegetőleg közeledő és gomolygó felhőtömegben; majd mint valami tölcser megnyílik a felhő réteg, a tölcser szélei örvényleni kezdenek, mind nagyobb köröket képezve, míg nem az egész felhőképződés jégeső, sőt zápor nélkül szétoszlik. 1896 nyara folyamán 6-szor ismétlődött a dolog és pedig egyforma jó sikerrel; a hatás körülbelül egy négyzet mértföldre terjedt ki.

* **Az ideai legelőadó kivétele.** A hortobágyi legelőadó kivételének most van az ideje, mikor már tudvalevő dolog, hogy hány darab jószágot hajtottak ki oda a gazdák. Szabó József számvevő tervezete szerint a Hortobágy folyón túl legelő jószágok alacsony száma miatt elég magas lesz az ideai legelőadónban ezt ellensúlyozza az a helyzet, hogy a mező allandóan kitűnő s előreláthatólag egész nyáron jó legelőt talál a Hortobágyon a jószág. A számvevői tervezet szerint a Hortobágyon túl levő s összesen 32594 kat holdat tevő részeken legelt 12122 db. számos jószág után minden számos egységre 4 forint 90 krajczar legelőbér esik, amelyből 59400 forint 74 kr. jön be; — y 2760 holdas ököjárásra kihajtott 1696 db ökör 2 frt 94 krajczal 3989 forint 18 kr. és a 7090 holdas juhvasáron talált 19432 darab birka és juh 60 krajczal 11 frt 20 kr. bevételt biztosít. Ilyen kivételt hoz javaslatba a számvevősek, hogy a Hortobágyra kivett költségük teljesen fedezetet találjanak. A hortobágyi legelő terhe összesen 79609 frt 77 kr. ebből a hazulajdonos és a házzal nem bíró gazdák által előre befizetett legelőbérrel 3744 frt 35 kr. már fedezve van; a hiányzó 75875 frt 43 kr. szükségletet a javasolt 76049 frt 12 kr. legelőbér fogja fedezni. A tanács a számvevői tervezetet véleményezés véget kiadta a gazdasági bizottságnak.

* **A moszkvai kongresszusra utazók figyelmébe.** A menetjegyi iroda a Hungária-szálló a helyes esatlakosok elérhetése céljából ajánlja a kongresszusi tagoknak a Budapesti ny. p. u. regg. 7 30 kor induló gyorsvonatot, mely másnap 6 40 kor érkezik V a r s ó b a a honnét rövid tartózkodás után gyorsvonat indul M o s k v a b a. Mindkét vonattal hálókocsok közlekedik és pedig I es II oszt. hálókocsokkal a melyekre Budapesten előjegyzéseket ki kell tenni a g a m e n e t j e g y i r o d a fogad el. egyben figyelmébe ajánlja a kongresszusi tagoknak nevezett iroda az itt kapható körutazási jegyeket, a melyekkel Szt. Pétervárról orosz szarrel a Stokholm kiállítás is meglátogatható.

* **Sertésvész Balmazújvárosban.** Balmazújvárosban kiütött a sertésvész. A vész továbbterjedését megakadályozandó a szolgabíró elrendelte a vesztegzárt. Mint utjabban értesülünk Földes községben a sertésvész szintén járványosan felépített, miért is a községet a vész megszüntetve zár alá helyezték.

* **Debreczen város határa.** A város 162000 katasztrális hold kiterjedésű és a Haláptól a Tiszáig nyúló határa, a mely szá-

mos mezei és országúttal van behálózva és különösen sok tanyaépület és teleppel van megrakva, nagy munkája van a mezőrendőrkapitányságnak a tanyai lakók nyilvántartásával. E terhes feladat megkönnyítése céljából K á l m á n c z h e l y i Mór mezőrendőr kapitány már hónapok óta dolgozik egy térképen, a melyen a h a t á r minden legkisebb mezei útja is sorszámozva van. Az utak menten lakó és az egyes utakon legkönyebben megközelíthető lakosok az illető utak szerint lesznek csoportosítva és nyilvántartva, miáltal az eddigi összeírásoknál nyilvántartásoknál kézbesítésnél és rendőri ellenőrzéseknél tapasztalt nehézségek nagyrésze tetemesen meg lesz könnyítve. Ezzel kapcsolatban nem lesz érdektelen fölemlíteni, hogy a város határa 166,5715 □ mértföld, vagyis 958 □ kilométer kiterjedésű és a Haláptól a Tiszáig terjedő legnagyobb kosszusága 96,5 kilométer. Ez óriási területet százhatvanöt különböző kocsival járható út szeli keresztül.

* **Kérelem.** Vettük a következő sorokat: Miután a kiállításra kitüntetést nyert kisorsolói szándékolt fénykép csoportomra 4 hó alatt csupán 74 tétel lett aláírva s így az összegért ki nem sorsolhattam s mivel azt maga debreczen sz. kir. város tisztelt Tanácsa vette át a létesítendő városi múzeum részére. Tisztelettel kérem fel ezuton mindazon urakat s t. hölgyeket, kik mint jóakaróim nevezett képesportra tételeket írtak alá s be is fizettek érte, hogy ennek általam visszafizetése céljából felkeresni sziveskedjenek, nem akarva, hogy becsületemben csorba essék s eljárásomat valaki elítélje. Ösmerőseimnek s jóakaróimnak tanúsított szives jóindulatát köszönve s továbbra is kérve maradtam. Debreczen. 1897. júl. 20. Tisztelettel K i s s Ferencz festő és fényképész.

* **Birkózás a cirkusban.** Folyton telt ház nézi a K ö n y ö t cirkus előadásait, különösen a kedvelt K i t t t mint birkózót, tegnap is diadalt aratott, legyőzve egy igen erős ellenfelet, de úgy tetszik ez nem riasztja el a többi virtuosus fiukat, mert mindig akad, aki kiáll vele újabb és újabb esetben birkózni. Az előadás maga szintén igen érdekes, különösen a kedvelt Sándor nevű lovar és Eleor az ő kitűnően idomított kutyáival.

* **Szállítók figyelmébe.** A m. kir. kassai III ik honvéd kerület parancsnoksága közhírré teszi, miszerint a satoralja-új helyi és nagykarolyi állomáson elhelyezett honvéd csapatok részére való lotpá, agyszalma és tűzi fanak 1897-8. évre leendő biztosítása tekintetéből nyilvános árlejtést fog tartani, még pedig a nagykarolyi kiszolgáltatási állomás számára Satoralján f. évi augusztus 4-én, a satoralja-új helyi kiszolgáltatási állomás számára f. évi augusztus 6-án. A szállítási feltételek a kereskedelmi és iparkamara helyiségében megtekinthetők.

* **Dankó Pista Kárpát egyesületben.** Dankó Pista magyar zeneköltő a legközelebbi napokban dallársulatával már az erdélyi fürdőkben fogja a habérokat aratni. A kárpát egyesület aradi tagjai megkeresték a kárpát egyesület igazgatóságát, hogy ideai hódító körutakra hívják meg D a n k ó P i s t a t dallársulatával, a mivel az erdélyi fürdőkben csak becsületet fognak szerzeni a magyar zeneművészetnek. Mint értesülünk a kárpát egyesület igazgatósága a legnagyobb készséggel igért elegendő tenni az aradi tagok megkeresésének.

* **Mit használnak az államvasutak külföldről?** A vasuti iparügyi bizottság jelentése szerint a magyar korona területén levő vasutak és az államvasutak gépjára valamint a diósgyőri vas és acélgyár az 1895 évben anyagokra és feltárt tárgyakra összesen 44 millió forintot adtak ki. Ezen beszerzésekből a belföldre 39 millió, a külföldre 5 millió forint esik. Jóllehet a belföldi beszerzések majdnem nyolcszszor annyi összeget tesznek ki, mint a külföldiek, mégis feljegyeztette a kereskedelemügyi m. kir. minisz-

ter, hogy mely tárgyak jönnek be külföldről, melyeket hazánkba lehetne készíteni. Ezen tárgysorozat a kereskedelmi és iparkamara helyiségébe megtekinthető.

* **Szárnyaszegett éji pille.** A péterfián levő honvéd kaszárnya mellett éjjel 1—2 óra közt a rendőrség, egy ott csavargóntól névleg V i d a Esztert elfogott. — A mai nap folyamán el is távolították a város területéről.

* **Uj szabadalmak.** A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmi leírásokat küldte be: Javitott számoló gép. Ágy melegítő Javitások távfegyvereken. Ujítások fogyasztó és hűtőkészülékeken. Örök naptár emekzetes táblával. Önműködő időrő tekeasztalokhoz. Czipőtisztító gép. Biztonsági jégkerékpár. Javitások önhajtású járműveken Biztonsági ruhafogas. Készülék szöveteknek lángsegélyvel való tisztítására Vaslemezekből összeállított kályha. Ujítások önhajtású kocsiakon. Sűrített levegővel hajtott motorkocsi. Hordozható acetylen lámpa önműködő gázéjlődéssel, Több elemből alakított generator acetylen előállítására. Elektromos készülék gázlámpáknak távolról való meggyújtására és eloltására. Uj szerkezetű zár tejszállító edényekhez. Füstmentesztő készülék lokomotív és lokomobilek számára Földalatti vezetékes villamvasuti rendszer. Eljárás és készülék csövek kapcsolására. Készülék acetylengáz fejlesztésére. Több töltenyű puská henger závarzáttal. Mindazok, a kik e szabadalmak leírása és rajzai iránt érdeklődnek azokat a kereskedelmi és iparkamara helyiségében megtekinthetik.

* **Vassinek eladása.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a f. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő, pálya fenntartási és vágányépítési célokra már nem használható mintegy: 500 tonna ócska acélsín 2500 tonna ócska belföldi vassín 3300 tonna ócska külföldi vassinek eladása céljából 1897. évi augusztus 13-iki lejárattal nyilvános pályázatot hirdet, melyre a feltételek a kereskedelmi és iparkamara helyiségében megtekinthetők.

* **Uj állampolgár.** S t u r c z Antal balmazújvárosi lakos, cs. és kir. nyugalmazott alezredest a belügyminiszter a megye alispánjához intézett leiratában honosította, és felhívta, hogy a honpolgári esküt tegye le. Sturcz Antal nyugalmazott cs. és királyi alezredest tegnap délelőtt tette le a hivatalos esküt R á s ó Gyula kir. tan. alispán kezébe W e s z p r é m y Zoltán megyei főjegyző jelenlétében.

* **Talált tárgyak árverése.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben bezárólag 1897. ápril 16-ig elhagyott különböző tárgyak mint bőröndök, táskák, botok, esernyők stb. f. évi július hó 22-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett elfognak adni. Az árverés a helybeli állomás podgyász felvételi helyiségben tartatik meg.

* **Az adózó polgárság figyelmébe.** A közzadók kezeléséről szóló 1886-ik évi XLIV. t.-cz. 36-ik §-a értelmében, különbeni pénzübirág terhe alatt, kötelesek az adózók, adókönnyvesekiek kiegészítése végett jelentkezni, — ugyanazért felhívattak az adófizető lakosok hogy miután már a folyó évi különböző adónemek előírása befejezés alatt áll, adókönnyvesekiek kiegészítése végett a városi adókövető hivatalban jelentkezzenek. Az állami adók, illetékek, közmunka-váltásdíj, utadó, járdaköltség, községi pótdó és legelő bér felvételeire sem az adóveghajtók, sem senki más, csak az illető penztárnokok lévén jogosítva, ismét felhivatik a városi lakosság, hogy emlívelt tartozásait egyedül a Hungaria épületbe levő adópenztárnai az azok beszedésére utasított penztárnokok kezébe kifizesse ea pedig annyival inkább, mert kizárólag csak penztári nyugtákkal igazolt fizetések tekintetnek érvényeseknek. A vadászatra használható löfezvények birtokosai fegyverüknek köteles bejelentésére azzal hivatnak fel, hogy a bejelentés elmulasztása esetében 10 frttól 20 frtig terjedhető bírságban marasztatnak, a kik pedig evközben lépnek adóköteles fegyverbirtokába, ezt 8 nap alatt kötelesek bejelenteni. Végre az adóhátralékosok adóhátralékaik befiz-

zetésére annál inkább felhivatnak, mivel be nem fizetés esetén ellenők a legszigorubb törvényes végrehajtás fog eszközöletni. A városi tanács.

*** Köszönet nyilvánítás.** Elmulasztatlan kötelességünknek ismerjük, hogy hön szerezett gyermekünk temetésén megjelent pályatársaknak, rokonoknak és barátoknak, de különösen a kereskedő ifjak dalkörének, kik a gyászünnepély fényét emelték, hálás köszönetet ne mondjunk, hogy megjelenésükkel mérhetetlen fájdalomukat enyhítették. Debreczen, 1897 július hó 22. id. Sipos Ferenc és neje.

*** Egy jó házból való fiú** vaskereskedésbe felvétetik. Értekezhetni Nagy-mester utca 1309 sz. a

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

július 22

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Bursa	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	76	9.85-10.30	80	10.40-10.45
"	77	10.10-10.20	81	10.45-10.50
"	78	10.20-10.35	82	10.45-10.50
Tiszavidéki ó	79	10.29-10.35	80	10.45-10.50
"	76	10.10-10.30	80	10.45-10.50
"	77	10.25-10.30	81	10.50-10.55
Pestvidéki ó	78	10.30-10.35	82	10.40-10.45
"	79	10.35-10.45	80	10.45-10.50
"	79	10.05-10.15	80	10.45-10.50
Fehérmegyei ó	76	10.20-10.35	81	10.45-10.50
"	78	10.25-10.30	82	10.45-10.50
"	79	10.30-10.40	80	10.40-10.45
Bácskai ó	76	10.05-10.15	80	10.40-10.50
"	77	10.20-10.25	81	10.40-10.50
"	78	10.25-10.30	82	10.45-10.50
Észak magy	79	10.35-10.45	80	10.45-10.50
"	78	10.30-10.40	80	10.45-10.50
"	79	10.35-10.45	81	10.45-10.50

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70-72	7.10 7.20
" másodrendű "	60-62	7.00 7.10
Árpa takarmánynak "	62-64	5.00 5.35
" égetni való "	64-66	5.65 6.17
" serfőzdei "	64-66	4.35 4.05
Zab "	39-41	4.25 3.95
Tengeri bánsági uj	—	4.10 4.50
" más nemű "	—	3.35 3.90
Repeze bánsági	—	3.20 4.50

Sertés vásár.

július 22

Köbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 53-54 krajczárig, közép (páronként 250-260 kilogramm súlyban) 54-55 krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53-54 krajczárig.

Sertés létszám: 1897. évi július 19-ik napján volt készlet 32 243 darab, 1897 július hónap 20-ik felhajtott 606 drb, 1897 július hónap 20-ik napján elszállított 350 drb, 1897 július hónap 21-ik napjára maradt készletben 32 499 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata változatlan.

Sertés-konzumvásár. A földművelési miniszter a sertéseknek a budapesti sertés-konzum vásárról a vidékre való szállítást rendelet útján beszüntette. A vidékre ezáltal csak Köbányáról lehet sertéseket szállítani.

CSARNOK.

A prágai ghetto ből.

Kohn S. zsidó történetei.

Fordította: ifj. Móricz Pál.

Egyedül jogosított magyar fordítás.

A csipkekereskedő.

NEGYEDIK FEJEZET. 31.

Midőn a küldönc visszatért, csupa jó híreket hozott a Lucka egészsége és állapota felől. Délutáni időben érkezett Teplitzbe, és mivel Teplitzben nem voltak érvényesek a prágai szigorú rendeletek, Reb Hirsch is használta az alkalmat s elmerülve kártyázott Reb

Tovije Birnbaummal, a vendéglőssel. Hanem a hírnök azt is megemlítette, hogy Lucka menten felkérte a vendéglőst, hogy gondoskodjék mielőbb alkalmas fuvaros emberről. A vendéglős, bár úgy látszott, nem szívesen szalajtotta el a jó vendéget, megígérte, hogy az összes teplitzi vendéglőket feljára az alkalmas fuvaros után és hogy Reb Tovije nem hiába fáradozott, azt még a küldönc is bizonyíthatta, mivel harminczét óráig pihenvén Teplitzben, tanuja volt, hogy Reb Tovije másnap estére csakugyan kerített egy pompás uti kocsit, melynek gazdája hajlandó volt Reb Hirsch Luckát Lipcséig elszállítani.

Akkor hála Istennek, majd csak oda érkezik a vásár legutolsó napjára, sohajtott Kele, miután a küldönc eltávozott. És ez a jó, derék... chammer még maga akarná feleségét s gyermekeit eltartani!

Legalább nem vásárolhat semmit, vigasztalta Bresnitz s a pénzt, mit a bevásárlásra adtál neki, hiány nélkül fogja visszahozni.

Oh ne hidd azt bátyám! Hisz annak a Schlemilnek Lipcséig sem lesz elég a rendes utipénz s azóta már a mellénybelést is rég kivágta, és bárha annyi zdotot (alamizsna) szétoszthatnék minden héten, mint a mennyit a bevásárlási pénzből is elkölt, mire Lipcsébe megérkezik!

Most néhány napig rendkívül izgatottak voltak s feszülten várakoztak Kele Luckáék. Az üzletben, a bódében nem igen volt sok dolga, mert hisz a raktárkészlete már legnagyobb részét kifogyott s így vevőit legfeljebb csak a közeli friss szállítmánnyal biztathatta. Azért majdnem egész nap otthon tartózkodott, az üzletben a bolti leány is könnyű szerrel helyettesíthette. Inkább nagybátyját ápolta tehát, ki ugyan már javult valamit, hanem még mindig fekvő beteg volt. Érthető, hogy miről beszéltek a legtöbbit. Különösen Kele, ki folyton távol lévő férjét emlegette. Asszony szokás szerint soha bele nem fáradt, sőt gyakorta ismételt is, hogy férje a vásárban mi minden kalandnak lehet kitéve, igazán élénk, gazdag fantáziájával felvetvén majdnem mindenféle helyzetet. A türelmes Bresnitz ámbár szinte osztotta unokahuga aggályait, mást nem volt képes felelni: „a fő az, hogy bizzunk mindent Istenre, az ő rendelkezései bizonyosan a legjobbak!”

Kele és Bresnitz úgy számítottak, hogy Lucka csak a vásár utolsó napján ér Lipcsébe, vagy a legkedvezőbb esetben is az utolsó előtti napon. És midőn látni fogja, hogy eredménytelenül járt, azonnal visszafordul s a levélírással nem fog bajlódni. Hanem legnagyobb meglepetésükre mégis kaptak tőle egy levelet, mely így hangzott:

„Kedves drága nőm és kedves bátyám (itt néhány dagályos, nehezen fordítható héber szóvirág volt közbe fűzve) Reb Kalmen Bresnitz!

Bárha elkésve érkeztem is Lipcsébe, még sem történt semmi fennakadásom. Olyan vásárt csináltam, hogy bámulni fogjátok. Kedves nőcském, ilyen volvel (olesón) még te sem vásároltál soha egészséledben pedig már tel csak nagy baldover vagy. Egy egész nagy láda csipkét vásároltam, tizenöt ezüst krajczáért rőfét, tehát rőfönként ép öt ezüst krajczárra olesóbban, mint te szoktad. Számítsd ki, mily perczentre fog ennek a haszna rugni, annyi ezer rőf csipkénél. Ez bizony másforma re-

vach (nyereség) lesz, mint máskor!... Sabbesz-re (szombat) okvetlen hazamegyek, úgy intézvén, hogy pénteken még idejekorán otthon legyenek. Nagyon aggódom már utánad, de a gyermekek s a bácsi után is. És alig bírom elvárni, hogy már ismét otthon legyenek.

Hű férjed

a kis Hirsch.*

Kele rémültében majd összeesett s agyálját a következő rövid szavakkal fejezte ki: „A Kale (menyasszony) tulságig szép!” Bresnitz okos ember volt, teljesen osztotta unokahuga ebbeli nézetét, hanem hallgatott.

(Folyt köv.)

* Beszéd kifejezés, mit akkor használtak, ha valaki oly fényesen, ragyogóan rajzolt valamely dolgot, hogy hihetlennek tűnt fel s oly gyanus volt, hogy ép az ellenkezőjétől lehetett félni.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Dobó Sándor, a Dobos pavillonban alkalmazott kezelőm, kit a közönséggel és vélem, mint főberlővel szemben tanusított vizsgálataim miatt kénytelen voltam a nagyerdei vendéglő további kezelésétől elmozdítani, egy valólan nyilttéri nyilatkozattal igyekszik a mélyen tisztelt közönséget megtéveszteni az ő elmozdításának tulajdonképeni oka felől. Debreczeni igen tisztelt barátaim és a mélyen tisztelt nagy közönség iránt való tiszteletem és nem a nevezett hűtlen kezelő egyen nyilttéri hazudozása az, a mi kötelességemmel teszi addig is, míg Dobó Sándor ellen a szükséges további törvényes intézkedéseket megteendek, kijelenteni, hogy épen a debreczeni közönség s a nagyerdő érdemes vendégei iránti tekintet volt az, mely arra indított, hogy Dobó Sándort a Dobos további kezelésétől megfoszszam; s ez által a vendéglő szolid s a debreczeni t. közönség igényeinek mindenben megfelelő módon leendő kezelést biztosítsam; s ezuttal én lettem a dobó és Dobó a — ki-dobott. Vele majd a törvény útján végzek.

Mély tisztelettel

Bornyász József

a nagyerdei vendéglő bérletje.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Krondorfi Savanyuviz

KELLEMEZŐ ÍZE MIATT

ÚGY MINT ASZTALI VIZ.

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

fűdő, gyomor és vízhólyag bántalmaknál sikerrel használják.

Debreczenben forraktor: Csanak József urnál. Kapható még: Geréby Fülöp, Rickl J. Szabó Zsigmond, Félégyházi János uraknál.

Utazói állást

keres egy fiatal ember, aki a vidéket kiválóan ismeri és képes bármely cikket előnyösen bevezetni.

Czím a kiadóhivatalban.

6893-7429
1897.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa részéről közhírré tételik, hogy Szováth községben levő, a város tulajdonát képező következő ingatlanok:

1. a 350 sorszámu 50 □ öl területű Lajda korcsma;
2. 211. sorszámu 145 □ öl területű nagy boltépület;
3. a 28. sorszámu 67 □ öl területű Belső korcsma, a f. évi augusztus hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Szováth község házában másodszor megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Kikiáltási ár 1550 forint, melynek 10%-át árverelni szándékozók bánatpénzül készpénzben az árverelő bizottság kezéhez letenni tartoznak. Az árverési feltételek a számvvevői hivatalnál megtekinthetők.

Debreczen, 1897. július 12-én.

A városi tanács.

244.

Az István gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ARJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL
Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kiló
A Asztali dara nagyszemű	17.80
B Szinte " aprószemű	17.20
C Királyliszt	16.80
1. Lángliszt kivonat	16.40
2. Elsőrendű zsemlye liszt	16.—
3. Zsemlye liszt	15.60
4. Elsőrendű kenyér liszt	15.20
5. Közép kenyér liszt	14.80
6. Kenyér liszt	14.40
7. Barna kenyér liszt	13.40
8. Takarmány liszt	9.40
11. Finom korpa zsákkal	4.—
11. " " zsák nélkül	3.80
12. Durva korpa zsákkal	3.60
12. " " zsák nélkül	3.40
Cárke buza zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0-6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 " "
11. és 12. szám 50 " "

Debreczen, 1897. július 22.

Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek fölvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gimnásiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gimnásiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gimnásium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgimnásiumban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítanak. Kitűnő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő viz. A növeldei díj mérsékelt. Ismeretével (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszéd-ágában. Vasuti- posta- és távirda-álla más.

Wagner Manó,

igazgató, intézettelajdonos.

Rendkívül dus raktár.

Fél vászon, egész vászon, félbőr, félbőr-posztó

igen esinos kötésű

Üzleti könyveket

rendkívül olesò árak mellett

ajánl :

HOFFMANN ÉS TÁRSA

könyvnyomdája,

Debreczen, Főpostával szemben.

Sztojkaí ásványvíz

városunkban a legolcsóbb és legjobb üdítò ital, **kitűnò borvíz, egészséges és kellemes; gyomorbetegségekben páratlan csoda hatással bír.** — Orvosi tekintélyek által különösen ajánlva

friss töltésben megérkezett

Ezen ásványvíz a legújabb vízemelő és töltögető készülékekkel töltetik, a levegőnek tökéletes kizárásával, miért is mindenki, ki ezen friss töltésű ásványvízzel él; lényeg ugyanazon kellemes szénsavgyöngyöktől buzogó kristálytisza vizet kapja, mint a hogy az a forrásból előtör. —

1 láda 40 drb. 1/2 lit. üveg 4.20 kr. — a láda és üvegek 1.50 kr-ért vissza vétetnek.

Kapható:

KONTSEK GÉZA

fűszer üzletében

Debreczen, Kossuth-utca,

valamint a legtöbb vendéglőben.